

32002D0990

L 347/42

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

20.12.2002

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 17. decembra 2002,

ktorým sa ďalej objasňuje príloha A k nariadeniu Rady (ES) č. 2223/96, pokiaľ ide o zásady pri meraní cien a objemov na národných účtoch

[oznámené pod číslom dokumentu C(2002) 5054]

(Text s významom pre EHP)

(2002/990/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

- (3) realizácia a dohľad Hospodárskej a menovej únie vyžaduje porovnateľné, aktuálne a spoľahlivé informácie o štruktúre a vývojom hospodárskej situácie v každom členskom štáte;

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v spoločenstve, ⁽¹⁾ naposledy zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 359/2002, ⁽²⁾ a najmä na jeho článok 2 ods.2,

- (4) hospodárske účty v reálnych vyjadreniach, t. j. očistené od vplyvov cenových zmien, sú základným nástrojom pre rozbor hospodárskej a rozpočtovej situácie za predpokladu, že sú zostavované na základe jednotných zásad, ktoré sa nemôžu rôzne vykladať. Preto by sa mali prehĺbiť a posilniť odporúčania pre výpočet údajov v stálych cenách v rámci nariadenia Rady (ES) č. 2223/96;

keďže:

(1) nariadenie (ES) č. 2223/96 obsahuje referenčný rámec spoločných noriem, definícií, klasifikácií a účtovných pravidiel zostavovania účtov členských štátov pre štatistické požiadavky Európskeho spoločenstva s cieľom získať porovnateľné výsledky medzi členskými štátmi;

- (5) rozhodnutie Komisie 98/715/ES z 30. novembra 1998 ⁽⁵⁾ vysvetľuje prílohu A k nariadeniu (ES) č. 2223/96, pokiaľ ide o zásady pri meraní cien a objemov. Definuje klasifikáciu metód pre určité druhy výrobkov na najvhodnejšie metódy, alternatívy, ktoré sa môžu použiť, ak nie je možné uplatniť vhodné metódy a metódy, ktoré sa nepoužijú;

(2) je potrebné zlepšiť porovnateľnosť údajov medzi členskými štátmi týkajúce sa zmien v reálnom hrubom domácom produkte (HDP) so zreteľom na uplatňovanie článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku ⁽³⁾ a na uplatňovanie rezolúcie Európskej rady o Pakte stability a rastu zo 16. júna 1997 ⁽⁴⁾ ako aj všeobecnejšie na účel mnohostranného dohľadu;

- (6) rozhodnutie 98/715/ES zriaďuje výskumný program pre tieto výrobky, pre ktoré nie je stanovená klasifikácia. Výsledky výskumného programu, vykonávaného spoločne s členskými štátmi, sú v súčasnosti k dispozícii. Toto rozhodnutie definuje príslušnú klasifikáciu, pričom zohľadňuje výsledky výskumného programu;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 310, 30.11.1996, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 58, 28.2.2002, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 236, 2.8.1997, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 340, 16.12.1998, s. 33.

- (7) toto rozhodnutie zosúladuje merania cien a objemov na národných účtoch bez toho, aby bol dotknutý súčasný právny rámec pre zosúladené indexy spotrebiteľských cien stanovené v nariadení Rady (ES) č. 2494/95 ⁽¹⁾ a jeho ďalší prebiehajúci alebo budúci vývoj;
- (8) opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Výboru pre štatistické programy a Výboru pre menovú, finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Cieľ

Účelom tohto rozhodnutia je ďalej objasniť zásady merania cien a objemov obsiahnuté v kapitole 10 prílohy A k nariadeniu (ES) č. 2223/96 vzhľadom na potrebu ďalšieho zosúladenia merania cien a objemov v súlade s výsledkami výskumného programu stanoveného v článku 4 rozhodnutia 98/715/ES.

Článok 2

Klasifikácia metód

Klasifikácia metód na najvhodnejšie metódy, alternatívy, ktoré sa môžu použiť v prípade, že najvhodnejšia metóda nie je použiteľná a metód, ktoré sa nepoužijú, je uvedené v prílohe I k tomuto rozhodnutiu pre kategórie výrobkov a transakcií, pre ktoré táto klasifikácia ešte nebola definovaná rozhodnutím 98/715/ES.

Článok 3

Harmonogram vykonania klasifikácií

Príloha II stanovuje harmonogram vykonania klasifikácií uvedených v článku 2.

Článok 4

Toto rozhodnutie je adresované členským štátom.

V Bruseli 17. decembra 2002

Za Komisiu

Pedro SOLBES MIRA

člen Komisie

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 257, 27.10.1995, s. 1.

PRÍLOHA I

1. **KLASIFIKÁCIA METÓD**

V zostávajúcej časti tejto prílohy sa použije táto klasifikácia metód:

metódy A: najvhodnejšie metódy;

metódy B: metódy, ktoré sa môžu použiť v prípade, ak sa nemôže použiť metóda A;

metódy C: metódy, ktoré sa nepoužívajú.

2. **NIEKTORÉ DEFINÍCIE METÓD**

Stanovenie modelových cien. Ide o prípad, keď sa podrobne špecifikuje modelový výrobok (obyčajne na základe skutočných predtým existujúcich výrobkov) a potom sa v nasledujúcich obdobiach znova ocenia jeho základné prvky. Je to napríklad v stavebníctve tam, kde sa môže špecifikovať typický rodinný dom a potom sa znovu ocenia všetky základné prvky (ako je strecha, základy, kuchyňa) tohto domu v nasledujúcich obdobiach. Pre obchodné služby sa môže použiť štandardná (alebo všeobecná) zmluva. Kľúčové kritériá použitia modelových cien sú:

- pravidelná aktualizácia použitých modelov,
- reprezentatívnosť modelov,
- použitie skutočných účtovaných cien, zohľadňujúc ziskové rozpätia výrobcov a akékoľvek cenové zľavy poskytované zákazníkom,
- formulácia modelu na základe výstupov, nie vstupov.

Stanovenie špecifikačných cien. Ide o prípad, keď sa existujúci výrobok rozčlení na množstvo kľúčových zložiek alebo komponentov, ktoré sú ocenené, a potom v ďalších obdobiach sa preskúmajú jednotlivé projekty a porovnávajú sa kľúčové zložky. Rozhodujúci význam má to, aby boli zložky samostatne identifikovateľné, mala by byť kvantifikovateľná ich kvalita a účinok na konečnú použiteľnosť výrobku a ceny by mali byť k dispozícii v rôznych obdobiach. Táto metóda sa líši od prístupu „stanovenia modelových cien“, pretože v skutočnosti nie sú stanovené žiadne ideálne modely.

Stanovenie hodinových sadzieb a hodinových honorárov. V niektorých prípadoch sa platba môže vzťahovať k počtu odpracovaných hodín (napríklad právnika) namiesto platby za dodaný výstup. V takom prípade sa môže použiť ako cenový ukazovateľ hodinová sadzba (cena účtovaná za hodinu). Podobne, hodinové honoráre sa môžu vypočítavať, ak sa delí celkový obrat počtom odpracovaných hodín.

Metódy hodinových honorárov a hodinových sadzieb sa líšia od metód vstupu, ktoré skutočne používajú indexy mzdových sadzieb tak, že do obratu sú zahrnuté prevádzkový prebytok a ďalšie vstupy vrátane platu zamestnancov. Pri oboch metódach sa však zmeny v množstve práce vykonanej za hodinu odrážajú v cenových zmenách skôr ako v zmenách produktivity.

Metóda stanovenia hodinového honoráru sa najlepšie uplatní na veľmi podrobnej úrovni definovaním produktov čo najpodrobnejšie ako je to možné a rozlišovaním medzi rôznymi druhmi práce.

Stanovenie reprezentatívnych cien. Tento výraz sa používa pre metódy – najmä pre podnikateľské služby – ak sa od vyrábajúcich spoločností požaduje, aby vybrali niektoré zo svojich výrobkov, ktoré sú reprezentatívne pre ich celú produkciu. Počas určitého času sú sledované ceny prijaté pre tieto výrobky, ako aj charakteristiky výrobkov, aby sa mohli kontrolovať zmeny kvality.

3. **METÓDY A, B A C PRE VÝSTUPY PODĽA VÝROBKOV**3.1. **V rámci CPA D – veľké zariadenia**

Hlavné výrobné položky, ktorú sú tu zahrnuté, sú lode, lietadlá, vlaky, plošiny na ťažbu ropy a stroje pre osobitné priemyselné odvetvia. Metódy, ktoré sa celkom opierajú o meranie vstupov, používajúc neupravené kvantitatívne ukazovatele alebo sú založené na meraniach jednotkovej hodnoty, sa považujú za metódy C.

Metódy založené na stanovení modelových alebo špecifikačných cien sa považujú za metódy A, ak sú splnené kritériá uvedené v oddieli 2.

Dve alternatívne metódy, ktoré sa môžu použiť:

- použitie *medzinárodných cien* môže byť metódou B, ak sa ceny môžu považovať za reprezentatívne pre domácu výrobu členského štátu (na najpodrobnejšej úrovni výrobu) a pre jeho cezhraničné obchodné toky: trhy musia byť konkurenčné, údaje riadne rozvrstvené a vážené, vhodná metóda použitá na úpravu pohybov výmenných kurzov a údaje o zahraničnom obchode by mali zahŕňať použité zariadenie,
- použitie špecifických a priamych metód *na úpravu kvality* môže byť metódou A alebo B v závislosti od *vhodnosti* priemyselného odvetvia, aj keď ideálne by sa mali použiť v kombinácii s rozložením hlavných aktív na ich základné prvky.

Pre *lode* by bola metóda A stanovenie modelových cien, ak sú splnené podmienky oddielu 2 tejto prílohy.

Pre *vrtné plošiny na ťažbu ropy* predstavuje metóda A prístup stanovenia špecifikačných cien na určenie modulových prvkov vrtnej plošiny, pokiaľ sa na prvky uplatňujú úpravy kvality. Stanovenie cien komponentov s úpravou, pokiaľ ide o rozpätia spoločnosti a produktivitu práce, by sa považovalo za metódu B, ak by sa použil medzinárodný index pre určité druhy lodí – veľké lode a modulárne konštrukcie – ktoré majú charakteristiky vrtných plošín na ťažbu ropy.

V prípade *lietadiel*, každá použitá metóda sa musí opierať o dôkladné rozvrstvenie (stratifikáciu) priemyselného odvetvia, musí zohľadňovať komplexné toky spojené s kooperačnými projektmi a musí upravovať zmeny výmenného kurzu, ak sú ceny uvedené v US dolároch. Metódy A sú v tomto prípade prístupy stanovenia modelových cien a stanovenia špecifikačných cien a obidva prístupy by mali využívať prevahu obchodných zákazníkov na trhu s lietadlami.

Stanovenie modelových cien a úprava kvality, ktoré sú založené na opčných cenách (to znamená odhadnutie marginálnej ceny na základe dodatočných charakteristík) sú metódami A pre *vlačky* za predpokladu, že sa stratifikácia vykonáva aspoň u nákladných železničných vozňov/osobných železničných vozňov/lokomotív a podľa rôznych foriem technológií pohonu.

V *strojov na osobitné účely*, predstavuje metódu A prístupy stanovenia modelových cien a stanovenia špecifikačných cien, ale príslušné metódy úpravy kvality sa môžu použiť priamo tam, kde stroje nie sú vhodné na podrobnejšie členenie.

3.2. CPA 30.02 – Počítače a ostatné zariadenia na spracovanie dát

Metódou A je deflácia pomocou cenového indexu výrobcu (ICP), ktorá používa vhodný postup na úpravu kvality.

Menej vhodné cenové indexy výrobcu predstavujú metódy B, napríklad s menej vhodným postupom na úpravu kvality.

Ďalšia možná metóda B je použitie informácií z amerického hedonického cenového indexu pre počítače za predpokladu, že je možné preukázať, že je dostatočne reprezentatívny pre domáce ceny. Najvhodnejšou možnosťou v tomto prípade je použitie amerických cien pre počítačové charakteristiky a ich použitie potom na vykonanie úprav kvality pre cenové údaje získané na vnútroštátnej úrovni. Mal by sa použiť vhodný mechanizmus na zohľadnenie rôznych všeobecných cenových zmien alebo zmien výmenného kurzu.

Náhradné metódy, ako je použitie cenových indexov z iných elektronických výrobkov, by sa mali klasifikovať ako metódy C. Tiež metódy založené na jednotkových hodnotách sú metódy C. Použitie cenového indexu, ktorý nezohľadňuje zmeny kvality, je tiež metódou C.

3.3. CPA 45 – Stavebné práce

Použitie vstupných indexov na defláciu výstupu sa považuje za metódu C. Objemové metódy (ako je meranie objemu stavebných prác v metroch kubických alebo počet vystavených stavebných povolení) sa tiež považuje za metódu C.

Existuje rad možných metód na stanovenie výstupných cenových indexov, ktoré vedú k metódam A alebo B.

Pre stavby iné ako pozemné stavby:

- metóda „skutočných cien“ používa údaje z reálnych projektov vykonaných počas určitého obdobia alebo upravuje ponukové cenové indexy zodpovedajúce príslušnému časovému obdobiu a môže sa považovať za metódu A za predpokladu, že stavby ocenené v rôznych obdobiach sú priamo porovnateľné alebo ak sú ceny vhodným spôsobom kvalitatívne upravené, ak existujú zmeny v porovnávaných stavbách. Táto metóda nie je vhodná, ak ide o skutočne ojedinelé projekty,

- metóda „stanovenia modelových cien“, ak sú splnené podmienky oddielu 2 tejto prílohy,
- „hedonická“ metóda, ktorá sa pokúša definovať kvalitu stavby, pokiaľ ide o jej charakteristiky, a ktorá ich spätne porovnáva s cenou, sa môže považovať za metódu B.

Pre inžinierske stavitelstvo:

Tieto projekty sú spravidla veľké a ojedinelé. Zásady stanovené v oddieli 3.1 tejto prílohy pre tvorbu cien ojedinelých produktov sú uplatniteľné tiež v tomto prípade, najmä členenie projektu na skupinu lepšie merateľných komponentov. Zhromažďovanie podrobných cien ako súčasť administratívnej kontroly zmlúv o verejnej výstavbe sa môže považovať za metódu B, ak sú tieto údaje reprezentatívne.

Pre opravy a údržbu:

Metóda B znamená získavanie údajov o hodinovej sadzbe alebo cenových kvót pre „modelové“ práce od dodávateľov a ich použitie ako cenových ukazovateľov.

3.4. CPA 64 – Poštové a telekomunikačné služby

3.4.1. Poštové a kuriérske služby

Použitie vhodných a reprezentatívnych cenových indexov výrobcu (ICP), ktoré zohľadňuje zmeny kvality, by predstavovalo metódu A. Indexy ICP sa považujú za vhodné a reprezentatívne, ak pokrývajú celý rozsah poskytovaných služieb a zohľadňujú akékoľvek cenové zľavy.

Indexy ICP, ktoré nepokrývajú celý rozsah služieb alebo nezohľadňujú kvalitatívne zmeny, by predstavovali metódu B. Indexy jednotkovej hodnoty pre skutočné homogénne produkty by tiež boli metódou B. Metódy objemových ukazovateľov založené na podrobných ukazovateľoch mnohých druhov poskytovaných služieb, napríklad počet listov/balíkov roztriedených podľa rôznej hodnoty poštovného, predstavujú metódu B.

Použitie podrobných indexov spotrebiteľských cien (ISC) na zníženie hodnoty výstupu iného ako spotrebovaného domácnosťami, môže byť metódou B, ak je možné preukázať, že cenové vývoje sú podobné pre domácnosti a podniky. Použitie podrobných ISC pre podnikové nákupy, ak je známe, že podnik dostáva zľavy alebo nakupuje odlišný sortiment výrobkov ako domácnosti, by bolo metódou C.

3.4.2. Telekomunikačné služby

Zníženie hodnoty výstupu podľa kvalitatívne upravených ICP by bolo metódou A. Použitie ICP, ak ich rozsah neodpovedá presne výrobkom alebo ak nedochádza k úprave kvality, je metódou B. Index jednotkovej hodnoty pre výrobky, ktoré sú celkom homogénne, by bol tiež metódou B. Použitie objemových ukazovateľov, ktoré odrážajú celý rad výstupov, predstavuje metódu B.

Použitie podrobných ISC na zníženie hodnoty výstupu iného tovaru ako spotrebovaného domácnosťami, môže byť metódou B, ak sa môže preukázať, že vývoj cien je podobný pre domácnosti a podniky. Používanie podrobných ISC, ak je známe, že podniky dostávajú zľavy alebo nakupujú iný rozsah výrobkov ako domácnosti, by bolo metódou C.

3.5. CP 65 – Finančné sprostredkovateľské služby, okrem poisťovacích služieb a služieb dôchodkového financovania

3.5.1. Nepriamo merané finančné sprostredkovateľské služby (FISIM)

Pretože z čisto teoretického hľadiska neexistuje priamo pozorovateľná cena alebo množstvo, ktoré skutočne reprezentuje výstup nepriamo meraných finančných sprostredkovateľských služieb, zdá sa, že v súčasnosti nie je možné identifikovať vhodnú metódu A pre nepriamo merané finančné sprostredkovateľské služby. Preto sa musia metódy na meranie FISIM v stálych cenách zakladať na dohovorech, rovnako ako metódy na meranie FISIM v bežných cenách. Takže existujú dva prístupy na defláciu FISIM (okrem metód vstupu), pričom sa obidva považujú za metódu B.

Prvá metóda je výpočet podrobných ukazovateľov výstupu. Ukazovatele výstupu musia zahŕňať činnosti, ktoré vytvárajú FISIM. Príklady možných ukazovateľov sú počty bankových účtov, počty a hodnota úverov a vkladov, počty spracovaných šekov, atď. Existujú však významné rozdiely medzi podnikateľským a spotrebiteľským trhom a musia sa odrážať v rôznych ukazovateľoch výstupu pre obidva trhy. Hodnota FISIM sa musí rozčleniť podľa rôznych činností, aby sa mohli stanoviť váhy pre agregovanie ukazovateľov výstupu.

Druhou metódou je použitie úrokových rozpätí základného obdobia pre úvery a vklady na stavy prehodnotených úverov a vkladov (použitie všeobecného cenového indexu ako je implicitný cenový deflátor pre domáci konečný dopyt) na ceny základného obdobia, ako opisuje nariadenie Rady (ES) č. 448/98. ⁽¹⁾ Táto metóda nezohľadňuje zmeny kvality poskytovaných skutočných služieb. Je nevyhnutné vykonať defláciu stavu úverov a vkladov podľa všeobecného cenového indexu, aby sa odstránil vplyv cenových zmien na ich stav. Cenové indexy, ktoré sa môžu považovať za prijateľné na tento účel, sú v poradí podľa vhodnosti: deflátor HDP, deflátor domáceho konečného dopytu a celkový ISP.

3.5.2. Finančné sprostredkovanie mimo FISIM

Ak existujú osobitné ceny pre akékoľvek účtované služby, používajúce ako deflátor kvalitatívne upravený cenový index reprezentatívnej skupiny týchto služieb, ide o metódu A. Na to, aby sa považovali za reprezentatívne, cenové indexy musia pokrývať podstatnú časť celého rozsahu účtovaných služieb. Tam, kde sú činnosti vysoko heterogénne (napr. maloobchodné banky, obchodné banky a sporiteľne konajú veľmi rozdielne), musí sa pre ne vybrať skupina služieb pre každú časť trhu, aby sa považovali za reprezentatívne. V prípade zohľadnenia týchto rozdielov, ide o metódu B. Cena súborov produktov sa môže zahrnúť, ak obsahujú podobné služby na celom trhu. Ak tomu tak nie je, potom na porovnanie ceny týchto súborov je vhodná hedonická metóda alebo prístup stanovenia modelových cien. Použitie podrobných objemových ukazovateľov, ktoré primerane odrážajú produkciu, by predstavovalo metódu B.

Pre poplatky *ad valorem* je možné konštruovať cenové indexy, ktoré odrážajú zmeny v účtovanom percente ako zmeny v hodnote základných aktív (zásoby alebo toky), na ktoré sa uplatňuje táto percentuálna sadzba. Ide o metódu A. Použitie objemových ukazovateľov, ktoré primerane odrážajú výstup, by predstavovalo metódu B. Príklady vhodných objemových ukazovateľov pre rôzne produkty sú:

- pre prevod finančných prostriedkov (platby, atď.), počet prevodov alebo objemový ukazovateľ založený na prevedených čiastkach, predstavuje metódu B,
- pre peňažné prostriedky je vhodným objemovým ukazovateľom použitie čiastok riadených a znižovaných všeobecným cenovým indexom (ako je opísané v oddieli 3.5.1).

Pre finančný leasing môže leasingová cena spájať poplatky za služby a FISIM. Ak je možné oddeliť poplatky za služby od FISIM, potom sa môžu použiť vhodné cenové indexy na zníženie hodnoty prvku poplatku za služby tak, aby išlo o metódu A. Používanie cenových indexov produkcie na defláciu výstupu leasingu ako celku by sa však považovalo za metódu C, pretože nedokáže vhodne merať výstup z FISIM. Hodnota nesplatených úverov znížená všeobecným cenovým indexom (ako je opísané v oddieli 3.5.1) by bola vhodným objemovým ukazovateľom pre metódu B. Zmena kvality sa tu vzťahuje na kvalitu poskytovaných služieb finančného leasingu a nie na zlepšenie kvality základného aktíva.

Ukazovatele výstupných cien alebo objemu, ktoré odrážajú malý obmedzený rozsah finančných produktov alebo služieb, metódy vstupu alebo použitie všeobecného cenového indexu, predstavujú metódy C.

3.6. CPA 66 – Poisťovacie služby a služby dôchodkového financovania, okrem povinného sociálneho zabezpečenia

Zdá sa, že je nemožné vykonať koncepciu deflácie výstupu poisťovacích služieb na základe štatistík o výstupnej cene. Hlavným dôvodom je, že neexistuje priamo pozorovateľná cena alebo množstvo, ktoré je skutočne reprezentatívne pre výstup. Preto sa metóda A nepovažuje za možnú.

Metóda objemového ukazovateľa, ktorá používa podrobné ukazovatele, ako je získanie a správa poisťiek a správa nárokov, predstavuje metódu B. Takáto metóda (niekedy známa ako metóda priamej služby) vyžaduje ukazovatele na veľmi podrobnej úrovni, ktoré zohľadňujú zmeny v skupine produktov.

Použitie rezerv upravených o poistné nároky, ktoré sú deflované všeobecným cenovým indexom (ako je opísané v oddieli 3.5.2), je tiež metódou B.

Pri neživotnom poistení predstavuje počet poisťiek podľa produktu (poistenie domácnosti, motorového vozidla, zodpovednosť tretej strany, atď.) a druhu kupujúceho tiež vhodný objemový ukazovateľ pre neživotné poistenie a je metódou B. Pre životné poistenie a dôchodkové fondy sú tieto metódy metódami C.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 58, 27.2.1998, s. 1.

3.7. CPA 67 – Doplnkové služby k finančnému sprostredkovaniu

V prípade pevných poplatkov, ak existujú osobitné ceny pre účtované služby, predstavuje aktuálny cenový vstup, ktorý je deflovaný ICP, metódu A, ak sú vyjadrené zmeny v kvalite, alebo metódu B, ak nie sú zohľadnené zmeny kvality.

Pri službách platených poplatkami *ad valorem* je použitie objemových ukazovateľov metódou B. Takéto objemové ukazovatele môžu obsahovať množstvo transakcií rozpísané podľa hodnotových veľkostných tried alebo deflovaných čiastok transakcie. Pre doplnkové služby k poisteniu, sú objemové ukazovatele založené na počte poisťiek podľa druhu alebo zníženého hrubého poistného, používajúc index hrubého poistného, metódou B.

3.8. CPA 70 – Služby v oblasti nehnuteľností

Pre služby na základe honorára, ak sa honorár vyberá ako percento z ceny nehnuteľnosti, by vhodný cenový index kombinoval zmenu v percentách honoráru a zmenu v cenách domu. To by predstavovalo metódu A. Namiesto sledovania skutočných cien by realitný agent mohol byť požiadaný, aby stanovil cenu predaja, napr. štandardného bytu. Tento prístup modelovej ceny by tiež mohol predstavovať metódu B za predpokladu splnenia kritérií stanovených v oddieli 2 tejto prílohy.

Náhradné metódy (metódy B) by mohlo predstavovať použitie cenového indexu investícií do nových bytov alebo indexu založeného na hodnotách nehnuteľností (ceny domov).

Menej vhodné, ale stále predstavujúce metódy B, je použitie počtu predaných domov alebo počtu notárskych transakcií, ak sú rozpísané podľa druhu domov (napr. podľa veľkosti).

Pre časť týkajúcu sa prenájmu bytových budov sú obvyčajne k dispozícii údaje o ISC; takže to predstavuje metódu A. Pre prenájom nebytových budov predstavuje použitie ICP na základe napr. nájmu za m² kancelárskej plochy metódu A za predpokladu, že sú k dispozícii dostatočne podrobné údaje o rôznych druhoch budov a ich kvalite.

Použitie objemových ukazovateľov týkajúcich sa fondu bytových alebo nebytových nehnuteľností by mohlo byť alternatívne metódou B. V tomto prípade môže byť potrebné vykonať úpravy cien v pomere prenajatých bytov/vlastníkom obývaných bytov.

Nahradenie cenových zmien nebytových budov použitím ISC pre bytové budovy predstavuje metódu C, ak nie je možné preukázať, že je realistický základný predpoklad.

3.9. CPA 71 – Prenájom služieb strojov a zariadenia bez obsluhy a ich prenájom pre osobnú spotrebu a domácnosti

Metódou A pre tieto služby by bolo zistenie skutočných cien za prenájom. Pre služby poskytované na základe zmluvy je potrebné priebežne kontrolovať zmeny kvality. Treba poznamenať, že zmeny v kvalite prenajatých položiek (t. j. nielen služba prenájmu), by sa mali tiež odraziť v objeme služieb prenájmu. V prípade ojedinelých služieb by použitie modelových cien spĺňajúcich kritériá stanovené v oddieli 2 tejto prílohy, tiež predstavovalo metódu A.

Pokiaľ ide o služby poskytované iba pre domácnosti, často sú k dispozícii informácie o ISC a v takom prípade použitie ISC, upraveného k základným cenám, bude metódou B pre zníženie výstupu. V prípadoch, kde sú služby poskytované podnikom ako aj súkromným domácnostiam, použitie ISC na zníženie výstupu, bude metódou B.

Ak neexistuje žiadna zistiteľná cena služieb za prenájom, môže sa cenový index skutočného produktu považovať za metódu B.

3.10. CPA 72 – Služby v oblasti výpočtovej techniky

V prípade balíkov programového vybavenia počítačov predstavuje metóda A vykonanie deflácie príslušným ICP. Podstatný význam má postup vhodnej úpravy kvality (napr. hedonicky).

Menej vhodné ICP predstavuje metódu B. Tiež použitie amerického indexu pre balíky programového vybavenia počítačov, upravené o vplyvy výmenného kurzu alebo rôzne všeobecné cenové zmeny, predstavuje metódu B. Je však potrebné postarať sa o to, aby sa premietol odlišný čas uvedenia verzií nového programového vybavenia počítačov v Spojených štátoch a v Európe.

Použitie ISC pre balíky programového vybavenia počítačov je kvôli zníženiu výstupu metódou C.

Pri zákazkových službách (poradenské služby v oblasti technického a programového vybavenia počítačov) je potrebné preskúmať prístup založený na reprezentatívnych cenách (pozri oddiel 2) a tento predstavuje možnosť metódy A. Inou metódou A by mohol byť prístup založený na stanovení modelových cien, ak sú splnené podmienky oddielu 2. Výsledok prístupu stanovenia modelových cien by sa tiež mohol použiť ako náhrada pre cenu programového vybavenia vyprodukovaného na vlastný účet (metóda B), ak sa preukáže, že programové vybavenie vyprodukované vlastnými silami by mohla vyprodukovať tiež externá spoločnosť.

Pre služby prenajímania programátorov na dennom základe by mohla účtovaná cena slúžiť ako metóda B.

Vzhľadom na rozdiely v rýchlosti zmien kvality je používanie indexu pre technické vybavenie počítačov na defláciu programového vybavenia metódou C.

3.11. CPA 73 – Výskumné a vývojové služby

Neexistuje metóda A pre výskum a vývoj (VaV). Nemá zmysel ani zhromažďovanie skutočných výstupných cien, napríklad z výskumných ústavov ani stanovenie „modelových cien“, pretože nie je možné zmysluplne stanoviť cenu rovnakého výstupu VaV v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach.

Pre trhový vstup predstavujú hodinové sadzby alebo hodinové honoráre (pozri oddiel 2) metódy B.

Netrhová časť VaV spadá pod poskytovanie kolektívnych služieb (pozri ESA95, bod 3.85). Pozri oddiel 3.13 CPA 75 pre definíciu metód A, B, a C pre kolektívne služby.

3.12. CPA 74 – Ostatné služby týkajúce sa podnikania

3.12.1. CPA 74.11 – Právne služby

Pre štandardné druhy služieb, ktoré sa spravidla vykonávajú pre domácnosti, ako sú zostavovanie zmlúv na kúpu domov, závetov, manželských zmlúv, atď. („notárske“ služby), často existujú pevne stanovené sadzby, ktoré sú často obsiahnuté v ISC. Index, ktorý sleduje tieto sadzby, sa môže považovať za metódu A. Ďalej pre tieto štandardné služby predstavuje zhromažďovanie ukazovateľov objemov (počet zostavených zmlúv, atď.) metódu B, pokiaľ sa nezistí metóda, ktorá upravuje tieto ukazovatele z hľadiska kvalitatívnych zmien.

Časť výstupu právnych služieb sa týka nákladov na budovy, pričom je súčasťou nákladov na prevod pri nákupe nehnuteľnosti. To znamená, že cenový alebo objemový index týkajúci sa týchto budov by mohol slúžiť ako náhrada za cenu alebo objem právnych služieb. Ak sa účtuje pevný honorár, je postačujúce priebežne sledovať zmeny tohto honorára. Ak je honorár percentom z ceny budovy, cenový index by mohol byť kombináciou zmien v percente honoráru a zmien v cene budovy. V oboch prípadoch pôjde o metódu B, pretože je problematické zachytenie kvalitatívnych zmien.

Pre služby podnikom existujú dva základné cenové mechanizmy: právnici môžu byť najatí za hodinovú sadzbu alebo za pevnú sadzbu na základe zmluvy. V prvom prípade sa môžu hodinové sadzby alebo hodinové honoráre použiť ako metóda B. V druhom prípade (služby za pevnú sadzbu na základe zmluvy) metóda B by presnejšie sledovala ceny zmlúv, napr. sledujúc prístup reprezentatívnych cien (pozri oddiel 2 tejto prílohy), ak sú druhy zmluvy homogénne. Prístup stanovenia modelových cien by mohol rovnako dobre fungovať a bol by metódou A za predpokladu splnenia kritérií v oddieli 2 tejto prílohy.

3.12.2. CPA 74.12 – Účtovníctvo a auditorské služby; služby daňového poradenstva

Metódou A pre účtovnícke služby by bol výpočet deflátorov na základe zmluvných cien pre rad najdôležitejších služieb poskytovaných účtovníkmi podľa zmluvy, napr. používanie prístupu stanovenia reprezentatívnych cien (pozri oddiel 2 tejto prílohy). Bolo by potrebné pravidelne sledovať oceňované služby s cieľom zaistenia, aby vonkajšie vplyvy ako sú zmeny v účtovných normách alebo zmeny v účtovných požiadavkách podľa legislatívy (napr. pre daňové priznania) nemali za následok významné zmeny pri meraní produkcie alebo zmien kvality produkcie. Metóda A sa môže získať na základe prístupu stanovenia modelových cien.

Použitie kvantitatívnych ukazovateľov ako je počet podaných daňových priznaní (klasifikované podľa rozsiahlych kategórií) by predstavovalo metódu B pre časť odvetví. Použitie hodinových sadzieb alebo hodinových honorárov by predstavovalo metódu B, pretože by sa tým opomenuli niektoré zmeny produktivity.

3.12.3. CPA 74.14 – *Poradenské služby pre podnikanie a riadenie*

Metódou A pre tieto služby by bolo zisťovanie skutočných zmluvných cien. Bude potrebné priebežne kontrolovať zmeny v kvalite zmlúv.

Stanovenie modelových cien by bolo alternatívou k zisťovaniu skutočných cien a išlo by tiež o metódu A, ak sú splnené kritériá uvedené v oddieli 2 tejto prílohy.

Pre služby vykonávané na základe poplatku za hodinu sa môžu hodinové sadzby alebo hodinové honoráre považovať za metódu B.

Použitie indexu skutočnej výstupnej ceny ako náhrady pre právne služby alebo účtovnícke, evidenčné, auditorské činnosti a činnosti daňového poradenstva by bolo – v dôsledku spoločných cenových determinantov pre tieto rôzne služby – metódou B.

3.12.4. CPA 74.15 – *Služby týkajúce sa riadenia holdingových spoločností*

Kvôli zvláštnosti tejto kategórie služieb neexistuje metóda A. Ako výnimka z tohto všeobecného pravidla spočíva metóda B v použití podrobných údajov o vstupe rovnakým spôsobom, ako je opísané pre kolektívne služby v oddieli 3.13 tejto prílohy.

3.12.5. CPA 74.2 – *Architektonické, inžinierske služby a s nimi spojené služby technického poradenstva*

Modelové ceny predstavujú metódu A, ak sú splnené podmienky oddielu 2 tejto prílohy.

Použitie hodinových sadziieb alebo hodinových honorárov sa môže považovať za metódu B. Pre geologický prieskum existuje možnosť použitia objemovej miery, napríklad počet vykonaných skúšobných vrtov alebo veľkosť plochy, kde sa vykonáva prieskum, pričom je potrebné rozpísanie podľa typu nerastov a metódy prieskumu tak, aby sa to mohlo považovať za metódu B.

3.12.6. CPA 74.4 – *Reklamné služby*

Reklamné služby pozostávajú z dvoch odlišných a významných služieb. Vo všeobecnom vyjadrení ide o „umiestnenie“ – predaj reklamnej plochy bez ohľadu na médiá a „tvorbu“ – okrem pridružených nákladov ako je výroba filmov alebo fotografické služby.

Metóda A pre „umiestnenie“ znamená zistiť skutočné zmluvné ceny, používanie stanovených cien ako je cena za sekundu televíznej reklamy, cena polstranového novinového inzerátu, cena štvorcového metra plagátovej plochy alebo „tlačidla“ na webovej stránke. Dôležité je zohľadniť ako kvalitatívny ukazovateľ počet osôb sledujúcich reklamu. Prínajmenšom sa treba pokúsiť o prispôbenie rozdielov „v čase maximálnej sledovanosti“. Modelové ceny by predstavovali tiež metódu A za predpokladu splnenia podmienok oddielu 2. Mohli by sa použiť tiež kvantitatívne merania, ale to by vyžadovalo zistenie zmien v kvalite na veľmi podrobnej a reprezentatívnej úrovni na to, aby sa považovalo za metódu A.

Pre „tvorbu“ by zmluvné ceny predstavovali metódu A, avšak pri výklade zistených cien je potrebné dbať na to, aby nezhrňali výrobné náklady. Tiež použitie modelových cien by mohlo predstavovať metódu A, ak spĺňa kritériá uvedené v oddieli 2 tejto prílohy. Hodinové sadzby alebo hodinové honoráre by boli metódami B.

3.12.7. CPA 74.5 – *Prijatie pracovnej sily a poskytovanie personálnych služieb*

Ak je zamestnanec platený personálnou agentúrou, metódy založené na indexoch mzdových sadziieb týkajúce sa prijatého personálu sú metódami B. Metóda A by zahŕňala úpravy produktivity a kvality a tiež odráža administratívne náklady uložené personálnou agentúrou. V tomto rozsahu by zmluvné ceny, ktoré zahŕňajú kvóty pre osobitné druhy pracovníkov, boli metódami A za predpokladu riadneho zohľadnenia zmien v kvalite. Modelové ceny by tiež mohli predstavovať metódu A, pokiaľ by boli splnené kritériá stanovené v oddieli 2 tejto prílohy.

Ak sa použije percentuálna sadzba z platu, uplatnia sa vyššie uvedené metódy a klasifikácie okrem prípadu, keď sú kombinované s informáciami o percentuálnych honorároch. Ak nie sú k dispozícii žiadne údaje o týchto percentách, potom by sa použitie indexov mzdových sadziieb považovalo za metódu B.

3.12.8. CPA 74.6 – Vyšetrovacie a bezpečnostné služby

Metódu A by predstavovalo zisťovanie skutočných zmluvných cien. Služby poskytované podľa týchto zmlúv by sa mali dôkladne sledovať s cieľom kontroly zmien kvality v prípade potreby. Použitie modelových cien by predstavovalo metódu A za predpokladu splnenia podmienok oddielu 2 tejto prílohy.

Pre tie služby, ktoré sa vykonávajú na základe hodinovej sadzby, by metódu B mohli predstavovať hodinové sadzby alebo hodinové honoráre.

Užitočnými objemovými ukazovateľmi pre bezpečnostné služby by mohli byť normohodiny použité pre služby dozoru alebo stráženia a počet prípadov alebo zákazníkov, ktorí použili služby súkromných vyšetrovateľov. Ak je to dostatočne vhodné, tieto objemové ukazovatele môžu byť metódami B.

3.12.9. CPA 74.7 – Priemyselné čistiace služby

Pre služby pre domácnosti ako je umývanie okien a čistenie komínov by informácie o spotrebiteľských cenách mohli byť použité ako metóda A pre spotrebu domácností a metóda B pre medzispotrebu.

Pre čistiace služby sa môže použiť vyčistená kancelárska plocha (v m²) alebo podobné ukazovatele. Ak tieto údaje nie sú k dispozícii, môže sa vychádzať z toho, že množstvo čistiacej práce je vykonané úmerne k celkovej kancelárskej ploche, alebo z podobných predpokladov.

3.12.10. Zostávajúce služby v CPA 74

Pre tie služby v CPA 74, ktoré nie sú výslovne uvedené v oddieloch 3.12.1 až 3.12.9, sa klasifikácia na metódy A, B a C môže odvodiť zo všeobecných kritérií príslušných metód, ako je uvedené v rozhodnutí 97/715/ES. Všeobecne, metódy založené na skutočných (zmluvných) cenách alebo modelových cenách (za predpokladu splnenia podmienok oddielu 2 tejto prílohy) sú metódami A. Pokiaľ sú služby platené na hodinovom základe, môžu predstavovať metódu B hodinové sadzby alebo hodinové honoráre. Objemové ukazovatele, ktoré sú reprezentatívne pre poskytovanie služieb môžu tiež predstavovať metódu B. Metódy vstupu sú metódy C.

3.13. CPA 75 – Služby verejnej správy a obrany, služby povinného sociálneho zabezpečenia*Individuálne služby*

Pri individuálnych službách platí, že kritériá pre metódu A alebo B spĺňajú iba metódy výstupu. Metódy vstupu predstavujú metódy C.

Metóda ukazovateľa výstupu predstavuje metódu A, ak ukazovatele spĺňajú tieto kritériá:

- mali by sa vzťahovať na všetky služby poskytované poskytovateľom služieb externým užívateľom a zahŕňať len ich; činnosti, ktoré sú vedľajšie k hlavnej produkcii služieb by sa nemali zohľadňovať,
- mali by sa vážiť podľa nákladov každého druhu výstupu v základnom roku,
- mali by sa definovať čo možno najpodrobnejšie,
- mali by sa kvalitatívne upravovať.

Ak nie sú celkom splnené kritériá, napríklad, ak by sa mohla zlepšiť úroveň podrobnosti alebo ak nezohľadňujú kvalitatívne zmeny, metóda sa stáva metódou B. Pokiaľ metóda objemového ukazovateľa reálne nemeria výkon, ale skôr vstup, činnosť alebo výstup (pokiaľ sa výstup nemôže považovať za kvalitatívne upravený výstup) a/alebo ak rozsah výkonu nie je reprezentatívny, táto metóda predstavuje metódu C.

Kolektívne služby

Väčšina služieb v rámci CPA 75 sú kolektívne služby. V prípade kolektívnych služieb je klasifikácia metód zhruba rovnaká ako pre individuálne služby, s dvoma dôležitými výnimkami v dôsledku obtiažnosti pri definovaní výstupu kolektívnych služieb:

- metódy vstupu predstavujú u kolektívnych služieb metódu B,
- použitie objemových ukazovateľov činnosti predstavuje metódu B.

Použitie jedného objemového ukazovateľa vstupu nie je metódou B: ak sú použité metódy vstupu, mal by sa odhadnúť objem každého vstupu samostatne zohľadňujúc kvalitatívne zmeny vstupov, najmä mzdy zamestnancov.

Nemali by sa vykonávať žiadne ďalšie úpravy produktivity alebo kvality súhrnu objemu kvalitatívne upravených vstupov.

3.14. CPA 80 – Vzdéľavacie služby

Akákolvek metóda A alebo B by mala spĺňať tieto všeobecné kritériá:

- úplné alebo takmer úplné pokrytie,
- stratifikácia minimálne do týchto kategórií – predškolské, základné, nižšie stredné, vyššie stredné (všeobecné/odborné), vysokoškolské (univerzitné/iné) a iné vzdelávanie. V prípade vysokého školstva by mala existovať stratifikácia podľa študijného smeru (napríklad rozlišovanie vedeckých a lekárskeho smeru od smerov spoločenských vied).

Trhové služby – Metóda A znamená defláciu výstupu vhodnými ukazovateľmi ICP pre každý druh vzdelávacích služieb. Cenové indexy by mali zohľadňovať kvalitu poskytovaných služieb a mala by sa vykonávať kontrola za zaistenie, či sú používané základné ceny (to znamená vrátane akýchkoľvek dotácií pre produkty).

Metódou B je používanie vhodných indexov ISC upravených pre ocenenie v základných cenách a vyjadrujúcich kvalitu poskytovaných služieb.

Ak nie sú tieto metódy k dispozícii pre trhové služby, je tiež uplatniteľné použitie metód ukazovateľa výstupu A a B opísané nižšie pre netrhové služby. Akákolvek metóda založená na vstupe by sa považovala za metódu C.

Netrhové služby – Ak nie sú k dispozícii ceny, jedinou metódou A pre netrhový výstup je použitie „počtu vyučovacích hodín na jedného žiaka“ primerane upraveného, pokiaľ ide o kvalitu, so stratifikáciou, ktorá je uvedená vyššie. Metóda B spočíva v použití počtu vyučovacích hodín na jedného žiaka na požadovanej úrovni podrobnosti bez úpravy kvality.

Použitie počtu žiakov ako náhrady za počet vyučovacích hodín na jedného žiaka je prijateľné pre tieto metódy, ak je možné preukázať, že počet hodín, ktoré žiaci trávajú pri výučbe, je dostatočne stály. Podporuje sa to pri vysokoškolskom vzdelávaní a dialkovom štúdiu.

Metóda založená na vstupe predstavuje metódu C, ako aj akákolvek metóda, ktorá nepoužíva minimálny stratifikačný rozpis alebo ktorá neúplne zahŕňa odvetvie. Použitie počtu učiteľských hodín by tiež predstavovalo metódu C.

3.15. CPA 85 – Zdravotné služby s sociálne pracovné služby

3.15.1. CPA 85.11 – Nemocničné služby

Trhová produkcia

Deflácia trhovej produkcie nemocníc príslušnými ICP predstavuje metódu A. Použitie ISC tiež predstavuje metódu A, pokiaľ sa zaznamenajú hrubé ceny s akýmikoľvek úhradami a index sa upraví na základné ceny (ak existujú dotácie na produkty). Ak sa zaznamenávajú čisté ceny, použitie ISC predstavuje metódu C. Použitie menej vhodného ICP je metódou B.

Metódy ukazovateľa výstupu, ktoré sú klasifikované ďalej ako A alebo B, sú tiež príslušné pre trhovú produkciu.

Netrhová produkcia

Potrebné je rozlišovať medzi rôznymi druhmi nemocničných služieb v rámci CPA 85.11 s cieľom zohľadnenia meniacej sa zložitosti rôznych tried služieb. Vo všetkých prípadoch metódy vstupu predstavujú metódu C.

- a) Služby pre hospitalizovaných pacientov vo všeobecných a špecializovaných nemocniciach

Použitie plne kvalitatívne upravených ukazovateľov založených na klasifikácii DRG (Diagnosis Related Groups) – diagnosticky príbuzných skupín – predstavuje metódu A.

Pokiaľ ide iba o zmeny v členení ošetrovanej príbuzných skupín, sú splnené požiadavky pre metódu B.

Metódy, ktoré používa medzinárodná klasifikácia chorôb (International Classification of Diseases ICD) na klasifikáciu prepustených osôb môžu byť tiež metódou B za predpokladu použitia veľmi podrobnej úrovne záznamu diagnóz a príslušných vážení nákladov.

Použitie ukazovateľov hrubého výstupu ako jednoduchý počet prepustených osôb sa klasifikuje ako metóda C.

b) Poskytovanie ústavných psychiatrických služieb

Tiež v tomto prípade podrobné ukazovatele diagnosticky príbuzných skupín s plnou kvalitatívnou úpravou a vhodnými nákladovými váhami predstavujú metódu A.

Ukazovatele založené na diagnosticky príbuzných skupinách iba s čiastočnou úpravou kvality predstavujú metódu B. Trocha slabšou metódou, ale stále považovanou za metódu B, je počet dní nemocničného pobytu (dní hospitalizácie) podľa úrovne starostlivosti vážený spolu s použitím reprezentatívnych informácií o nákladoch.

Metódy výstupu, ktoré vôbec nerozlišujú úroveň starostlivosti, sú klasifikované ako C.

c) Rehabilitačné ústavné služby v rehabilitačných strediskách/nemocniciach

Diagnosticky príbuzné skupiny, ktoré plne zohľadňujú zmeny kvality, sú metódou A.

Ak sú kvalitatívne zmeny zachytené iba čiastočne, diagnosticky príbuzné skupiny založené na metódach ukazovateľa výstupu sú klasifikované ako metódy B. To isté platí, ak sa používa počet dní pobytu podľa úrovne starostlivosti. Ak sa môže preukázať, že rôzne rehabilitačné služby sú pomerne homogénne, potom sa môže ako metóda B prijať jednoduchý počet dní pobytu.

d) Opatrovateľské služby (pod lekárskej dohľadom)

Dni pobytu kvalitatívne upravené podľa úrovne starostlivosti sú odporúčanou metódou A. Rôzne úrovne starostlivosti sa môžu zachytávať priamo systematicky uplatňovaním klasifikácií alebo nepriamo zoskupením inštitúcií, ktoré poskytujú rovnakú úroveň starostlivosti.

Neupravené dni pobytu podľa úrovne starostlivosti spĺňajú požiadavky metódy B. V situáciách, keď existuje relatívna homogenita služieb, sa môže akceptovať jednoduchý počet dní pobytu ako metóda B.

3.15.2. CPA 85.12 – Ambulantná zdravotná starostlivosť

Trhová produkcia

Použitie indexov ICP predstavuje metódu A. Použitie ISC je tiež metódou A, pokiaľ sa zaznamenávajú hrubé ceny bez úhrad. ISC, ktoré zaznamenávajú čisté ceny bez úhrad, sú metódou C. Všetky metódy nethovej produkcie klasifikované ako A alebo B nižšie sú tiež vhodné.

Netrhová produkcia

Hlavný rozdiel je medzi službami praktických lekárov na jednej strane a službami odborných lekárov na druhej strane.

a) Služby praktických lekárov

Metódou A je kvalitatívne upravený počet konzultácií podľa druhu ošetrovania. V prípade náhradných váh alebo iba čiastočnej kvalitatívnej úpravy je počet konzultácií podľa druhu ošetrovania metódou B. Jednoduchý počet konzultácií sa môže tiež akceptovať ako metóda B, ak sú rôzne druhy ošetrovania dostatočne homogénne vzhľadom na potrebu zdrojov (podobné váhy nákladov).

b) Služby odborných lekárov

Počet prvých návštev rozpísaný podľa druhu odborného lekára a druhu ošetrovania, kvalitatívne upravený a vážený príslušnými váhami nákladov, predstavuje metódu A. Rovnaký ukazovateľ bez kvalitatívnej úpravy by predstavoval metódu B. Ak sa nemôže vykonať rozlišovanie podľa druhu ošetrovania, počet prvých návštev nie je vhodným ukazovateľom. Za týchto podmienok sa celkový počet návštev považuje za metódu B. Pre metódu B je nevyhnutné rozlišovanie medzi odbornými lekármi.

3.15.3. CPA 85.13 – Služby zubnej starostlivosti

Väčšina služieb zubnej starostlivosti sú trhové služby. Metóda A spočíva v použití ISC upraveného na základné ceny a upraveného o kvalitatívne zmeny. Ceny sa musia zaznamenávať hrubé s úhradami a ISC sa musí vypočítať na dostatočne podrobnej úrovni. Ak sa zaznamenávajú čisté ceny bez úhrad, potom použitie ISC je metódou C. Metóda výstupného ukazovateľa, ktorá spĺňa požiadavky metódy A, je kvalitatívne upravený počet ošetrení podľa druhu ošetrenia. Ako v prípade odborných lekárov počet prvých návštev predstavuje počet celkových ošetrení.

Počet prvých návštev podľa druhu ošetrenia (bez úpravy zmien v kvalite) predstavuje metódu B. Ak sa nemôže vykonať rozlišovanie podľa druhu ošetrenia, nie je zmysluplné zohľadňovať iba prvé návštevy. Za týchto podmienok sa za metódu B považuje celkový počet konzultácií (návštev).

3.15.4. CPA 85.14 – Iné služby týkajúce sa ľudského zdravia a CPA 85.15 – Veterinárne služby

Takmer všetky z týchto služieb sa poskytujú ako trhové služby tak, že odporúčaný prístup predstavuje použitie príslušnej zložky ISC. Ak sa vykoná úprava na základné ceny, ide o metódu A, ak tak nie je, ide o metódu B.

3.15.5. CPA 85.31 – Ústavná sociálna starostlivosť

Pre trhový výstup predstavuje deflácia príslušnej zložky ISC (upravená na základné ceny) metódu A. Počet dní pobytu podľa druhu inštitúcie a plne upravený o zmeny v kvalite tiež spĺňa požiadavky na metódu A.

Ak sa nevykonala kvalitatívna úprava, ide o metódu B. Počet dní pobytu tiež môže byť klasifikovaný ako metóda B.

3.15.6. CPA 85. 32 – Ostatné služby sociálnej starostlivosti bez ústavnej starostlivosti

Do rozsahu, do ktorého tieto služby predstavujú trhové služby, predstavuje použitie príslušnej zložky ISC upravené na základné ceny metódu A. Bez tejto úpravy hodnotenia ISC ide o metódu B.

Počet príjemcov ošetrovateľských služieb podľa úrovne starostlivosti je metódou A pre netrhový výstup. Použitie celkového počtu príjemcov ošetrovateľských služieb sa považuje za metódu B.

3.16. CPA 90 – Kanalizačné služby a služby likvidácie odpadu, sanitárne a podobné služby

Metódy A zahŕňajú použitie vhodných ICP, ak sú k dispozícii, a objemových ukazovateľov výstupu (ako množstvo zozbieraného odpadu v tonách) upravených pre určité charakteristiky kvality služieb, ako je pravidelnosť zberu a zaobchádzanie so zvláštnym odpadom (napr. toxický odpad).

Metódy B zahŕňajú použitie podrobných ISC pre spotrebu domácností ako aj spotrebu podnikov (ak vývoj cien pre služby podnikom vykazuje, že je podobný službám pre domácnosti). Pre netrhové služby použitie objemových ukazovateľov výstupu by sa považovalo za metódu B, ak tieto ukazovatele poskytujú dobré pokrytie a sú dostatočne podrobné.

3.17. CPA 91 – Služby odborových organizácií

Metóda A tu znamená získanie podrobných informácií o službách skutočne poskytovaných členom, podrobne rozčlenených a vážených podľa nákladov na poskytnutie služieb. Napríklad, profesionálna organizácia poskytujúca členom právne poradenstvo, konferencie, testovacie a akreditačné služby by poskytovala údaje o každej z týchto činností alebo náboženská organizácia by poskytovala údaje o počte návštevníkov bohoslužieb alebo počte konaných bohoslužieb.

Metóda B predstavuje použitie počtu členov ako náhradu za výstup, ale musia sa zachytiť rôzne druhy členstva, ak poskytujú odlišné nároky na získanie služieb a musí byť jasné, že priemerné využívanie služieb členmi sa z roka na rok podstatným spôsobom nemení.

3.18. CPA 92 – Rekreačné, kultúrne a športové služby*Služby poskytované divákovi*

Metódou A pre služby poskytované čisto domácnostiam je používanie skupiny podrobných ISC upravených na základné ceny ako deflátoary pre hodnotu predaných vstupeniek. Metóda by mala zohľadňovať vstupenky so zľavou a iné charakteristiky, ktoré majú značný vplyv na kvalitu (napríklad bezplatné programy alebo telefonická rezervácia).

Metódy B tu predstavujú použitie ISC pre služby, ktoré sú poskytované tiež podnikom (za predpokladu, že sa môže preukázať, že existuje dostatočný predpoklad) alebo použitie ako objemového ukazovateľa počtu predaných vstupeniek rozčlenených podľa druhu miesta a predstavenia. V prípade, ak nie sú k dispozícii údaje o vstupenkách, môže metódu B predstavovať počet predstavení.

Knižnice

Metódou A pre služby knižníc je kombinovanie výstupných údajov o výpožičkách (rozpísaných podľa druhu väčších kategórií) s údajmi o návštevách, ktoré sú upravené, pokiaľ ide o kvalitatívne faktory ako je rozsah referenčného materiálu, ktorý je k dispozícii. Táto kombinácia sa najlepšie dosiahne použitím prístupu vážených nákladov. Akékoľvek poskytované trhové služby musia byť merané hodnotou predaja deflovanou príslušným cenovým indexom.

Metódou B pre knižnice je použitie údajov o výpožičkách (rozpísaných podľa druhu väčších kategórií) ako ukazovateľ celkového výstupu knižnice.

Hráčske a stávkové služby

Metódou A pre hráčske a stávkové služby je priama deflácia údajov o poplatkoch za služby cenovým indexom týchto služieb v prípade potreby s úpravami o kvalitatívne zmeny.

Metódou B pre stávkové služby je použitie počtu podaných stávok ako objemový ukazovateľ. Každý druh stávkovej predajne (telefónom, cez internet, kancelárie) by sa mal odlišiť a mali by sa (v ideálnom prípade) rozlíšiť tiež rôzne druhy hier vážené v pomere k celkovej čiastke stávok v základnom období. Metódou B pre kasína je použitie údajov o počte návštevníkov.

Produkcia a spracovanie filmov, rozhlasové a televízne služby

Metódami B pre film a televíznu/rozhlasovú programovú produkciu je zistenie cien pre určité modelové produkty (napr. polhodinové televízne komédie domácej produkcie, hodinový rozhlasový dokumentárny program) alebo použitie kvantitatívnych údajov o programoch rozčlenených podľa hlavných programových kategórií a vážených podľa podielu na hodnote celkového programu.

Spravodajské agentúry

Metódou A je použitie metódy stanovenia modelových cien na základe predplatného pre služby spravodajstva. Metóda modelových cien by mala vyhovovať všeobecným zásadám uvedeným v oddieli 2 tejto prílohy.

Metódou B pre spravodajské agentúry je použitie kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov používaných samotnými spoločnosťami na meranie výkonu, pokiaľ sa tieto môžu primerane porovnať v celom odvetví a ich definícia je stále od jedného obdobia k druhému.

Športové zariadenia

Metódy A tu predstavujú použitie podrobných údajov indexov ISC, ktoré sú upravené na základné ceny, alebo použitie počtu predaných vstupeniek členených podľa druhu vstupenky a, ak je to možné, podľa vykonávaných aktivít. Mali by sa vykonať určité úpravy týkajúce sa kvality zariadení a platiaci diváci by sa mali vykazovať oddelene od účastníkov.

Metóda B predstavuje použitie predaných vstupeniek, ktoré nie sú dostatočne podrobne rozčlenené tak, aby odrážali rôzne druhy služieb alebo použitie podrobných údajov indexov ISC, ktoré nie sú plne reprezentatívne pre aktivity.

3.19. CPA 93 – Ostatné služby

Táto časť produktu zahŕňa veľmi široký rozsah služieb; najdôležitejšie služby zahrnuté v tejto časti sú prediskutované v ďalšom texte.

Služby práčovní a chemických čistiarní

Pre domácnosti by mohli byť k dispozícii pre tieto služby údaje ukazovateľov ISC (náklady za používanie práčovní so samoobsluhou a za chemické čistenie štandardných položiek). Pre služby poskytované podnikom existuje často zmluvný vzťah a vhodné objemové ukazovatele môžu byť počet kilogramov vypraného materiálu alebo počet štandardných „náplní“. Použitie ISC a objemových údajov sa považuje za metódu B.

Kadernícke služby

Tento produkt sa takmer úplne poskytuje domácnostiam a vykazuje sa indexom ISC. Najlepšiu metódu predstavuje použitie „modelových cien“, ak je modelom štandardný reprezentatívny produkt, ako je umytie vlasov a strihanie. Použitie údajov ISC predstavuje metódu A, ak sa vykonajú úpravy na základné ceny.

Pohrebné služby

Tento produkt sa úplne poskytuje domácnostiam a vykazuje sa indexom ISC. V tomto odvetví sú k dispozícii štandardné produkty, takže tvorba cien je priama a použitie údajov ISC predstavuje metódu A, ak je vykonaná úprava na základné ceny.

Ostatné služby

Patrí sem rad služieb, z ktorých sa väčšina poskytuje ako štandardné produkty (napr. kozmetické ošetrenia, služby zoznamovacích kancelárií, astrológov, prostitútok), kde sa môžu stanoviť ceny za rôzne obdobia a zostaviť cenový index. Použitie týchto štandardných produktov by predstavovalo metódu A, ak sa zohľadnili kvalitatívne účinky a inak by šlo o metódu B.

4. METÓDY A, B a C PRE NIEKTORÉ KATEGÓRIE TRANSAKCIÍ

4.1. Medzispotreba

Metóda A pre deflovanie medzispotreby spĺňa tieto kritériá:

- deflácia sa vykonáva výrobok za výrobkom,
- výrobky domácej produkcie a dovážané výrobky sú deflované samostatne,
- používajú sa skutočné cenové údaje o medzispotrebe alebo pre výrobky domácej produkcie metódy A definované pre každý výrobok (zohľadňuje sa rozdielny základ pre ocenenie) a pre dovážané výrobky metódy A opísané v nasledujúcom oddieli.

Metódy B nemusia rozlišovať medzi domácou produkciou a dovozom alebo používajú metódy, ktoré sú pre tieto produkty klasifikované ako metódy B.

Ak je medzispotreba deflovaná na súhrnnej úrovni bez podrobných údajov o produkte, ide o metódu A. Tiež, ak sa používajú deflačné metódy, ktoré sú klasifikované pre tieto výrobky, tieto sú rovnako metódami C pre medzispotrebu.

4.2. Vývoz a dovoz tovaru

Metódy A by mali byť založené na použití kvalitatívne upravených cenových indexov pre všetok vývoz a dovoz. Cenové indexy by mali byť zlučiteľné s klasifikáciou produktu používanou pri deflácií hodnotových údajov. Ich oceňovanie by malo zodpovedať oceneniu použitému pre aktuálne cenové údaje, to znamená FOB pre vývoz a FOB alebo CIF pre dovoz.

Deflácia s cenovými indexmi, ktorá primerane neodráža kvalitatívne zmeny, by sa mala považovať za metódu B.

Pre skupiny produktov, ktoré sú v priebehu času dostatočne homogénne, sa index jednotkovej hodnoty môže tiež považovať za metódu B. Na určenie vhodnosti indexu jednotkovej hodnoty by sa nemalo jednoducho spoliehať iba na pochopenie obsahu ktorejkoľvek konkrétnej obchodnej skupiny, ale mali by sa preskúmať výkyvy indexov jednotkovej hodnoty.

Vhodnosť ICP treba posudzovať prípad za prípadom, predtým ako sa považuje index za vhodný. Predovšetkým mal by byť vhodný rozsah používaných indexov. Ak sú ceny na domácom a dovoznom trhu podobné v dôsledku hospodárskej súťaže, potom sa priame použitie ICP môže považovať za vhodné, pretože bude existovať malý rozdiel v cene. Ak sú také trhové podmienky, že domáce ceny neodrážajú primerane cenu dovážaného alebo vyvážaného tovaru, budú sa musieť upraviť ICP tak, aby odrážali tieto rozdiely ešte predtým, než môžu byť považované za vhodné ako metódy B. Ak sú pohyby výmenného kurzu jediným faktorom, ktorý ovplyvňuje dovozné alebo vývozné ceny, potom by bola potrebná úprava ICP, aby mohli byť považované za metódu B. Ak aj iné faktory ovplyvňujú ceny, potrebné by boli zložitejšie úpravy ICP predtým, ako je možné považovať ich za vhodné.

Použitie zahraničných vývozných cien pre defláciu dovozu predstavuje metódu B, ak je presný rozsah produktu a ak boli vykonané úpravy pre pohyby výmenného kurzu a pre rôzne ceny v celkových cenách medzi týmito dvoma krajinami.

Metódy C by zhrňali použitie indexov jednotkovej hodnoty pre nedostatočne homogénne skupiny produktov.

4.3. Vývoz a dovoz služieb

Vhodné metódy pre odhad cien a objemov pre vývoz a dovoz služieb by mali odrážať metódy definované pre výstup každej z týchto služieb. Ak však boli odporúčané cenové indexy, tieto mali odrážať skutočné zaplatené vývozné alebo dovozné ceny, ak sa tieto ceny používajú na defláciu vývozu a dovozu služieb.

Pre výdavky nerezidentov na domácom území (jednotlivcov alebo vládnych inštitúcií) by tieto mali byť deflované použitím ukazovateľov ISC zlučiteľných so skupinou produktov, ktoré nakupujú nerezidenti, aby táto metóda bola metódou A. V prípade použitia ISC, ktoré majú užší alebo širší rozsah produktov ako tie, ktoré nakupujú nerezidenti, by išlo o metódu B.

Pre výdavky domácich rezidentov v zahraničí (jednotlivcov alebo vládnych inštitúcií) by použitie podrobných a vhodných ISC pre navštívenú krajinu, upravených o výmenné kurzy, predstavovalo metódu A. Použitie zahraničných indexov ISC, ktoré majú užší alebo širší rozsah, by predstavovalo metódu B.

Pre zahraničný obchod, ktorý je obchodnou činnosťou, je vhodná klasifikácia metód pre veľkoobchodné a maloobchodné rozpätia.

4.4. Nadobudnutie cenností

Metódou A uplatniteľnou na výrobu cenností, je vhodný riadne upravený kvalitatívny ukazovateľ ICP pre cennosti priemyselnej produkcie (je to možné napríklad v klenotníckom odvetví). Pre niektoré druhy cenností by prístup používajúci modelové ceny alebo špecifikačné ceny mohol predstavovať metódu A v prípade splnenia kritérií uvedených v oddieli 2 tejto prílohy.

Pre služby na základe honoráru stanoveného ako percentuálny podiel z hodnoty predmetov, s ktorými sa obchoduje, by riadny cenový index kombinoval zmenu v percente honoráru a zmenu v hodnote (prípadne daného podsúboru) cenných predmetov. Toto by predstavovalo metódu A.

Metódy B pre tvorbu cenností predstavuje porovnanie s veľmi príbuznými produktmi (v domácom rozsahu alebo medzinárodne), ako sú obrazy toho istého maliara, a členenie do základných prvkov (vhodnejšie pre klenoty a zložité výrobky).

Metódy B pre provízie alebo obchodné rozpätia predstavuje použitie hodnoty cenností na základe indexu. Pretože honoráre za sprostredkovanie pre cenné veci sú často percentuálne podiely z hodnoty cenností, je logické domnievať sa, že obidve sú vo vzájomnom vzťahu dostatočnom na to, aby to predstavovalo metódu B. Nepriamo sa potom predpokladá, že percentuálny honorár je konštantný.

Menej vhodné, pričom však stále ide o metódu B, je použitie počtu jednotiek cenností, s ktorými sa obchoduje, ktoré sú členené podľa druhu. To je vhodnejšie pre viac homogénne produkty.

Použitie všeobecného cenového indexu je metódou C.

PRÍLOHA II

HARMONOGRAM VYKONANIA KLASIFIKÁCIÍ

Dátum vykonania napr. rok 2004 pre daný produkt znamená, že ročné údaje v stálych cenách predložené Eurostatu podľa nariadenia Rady 2223/96 v roku 2004 a neskôr by mali byť v súlade s klasifikáciou A/B/C definovanou pred tento produkt. Konkrétne to znamená, že od uvedeného dátumu nie sú pre daný produkt už povolené metódy A.

Skupina produktov	Dátum vykonania
Velké zariadenia	2006
CPA 30.02: Počítače a ostatné zariadenia na spracovanie dát	2004
CPA 45: Stavebné práce	–
CPA 64: Poštové a telekomunikačné služby	2005
CPA 65: Finančné sprostredkovateľské služby, okrem poisťovníctva a služieb dôchodkového financovania	2005
CPA 66: Služby poisťovania a dôchodkového financovania, okrem služieb povinného sociálneho zabezpečenia	2005
CPA 67: Doplnkové služby k finančnému sprostredkovaniu	2005
CPA 70: Služby v oblasti nehnuteľností	2004
CPA 71: Prenájom služieb strojov a zariadenia bez obsluhy a ich prenájom pre osobnú spotrebu a domácnosti	2004
CPA 72: Služby v oblasti výpočtovej techniky	2005
CPA 73: Výskumné a vývojové služby – trhová časť	2006
CPA 73: Výskumné a vývojové služby – netrhová časť	2004
CPA 74: Ostatné služby týkajúce sa podnikania	2006
CPA 75 – Služby verejnej správy a obrany, služby povinného sociálneho zabezpečenia – pokiaľ ide o kolektívne služby	2004
CPA 75 – Služby verejnej správy a obrany, služby povinného sociálneho zabezpečenia – pokiaľ ide o individuálne služby	2006
CPA 80: Vzdelávacie služby	2006
CPA 85: Zdravotné služby s sociálne pracovné služby	2006
CPA 90-93: Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	2006
Kategória transakcie	Dátum vykonania
Medzispotreba	2006
Vývoz a dovoz tovaru – okrem veľkých zariadení	2004
Vývoz a dovoz veľkých zariadení	2006
Vývoz a dovoz služieb	2006
Nadobudnutie cenností	2006

Poskytnuté výnimky:**Rakúsko**

CPA 70 a 72: 2006

Dánsko

CPA 75 (individuálne), 80 a 85: 2012

Nemecko

Všetky produkty a kategórie transakcií (pokiaľ sa stále používajú metódy C): 2005, okrem CPA 72: 2006

Grécko

CPA 30.02, 73 (netrhové), 75 (kolektívne) a vývoz a dovoz okrem veľkých zariadení: 2005, zvyšok: 2006

Španielsko

CPA 70: 2005, CPA 30.02, 65, 66, 67, 72, 73 (netrhové) a 75 (kolektívne): 2006

Írsko

CPA 30.02: 2005, CPA 64, 65, 66, 67, 70 a 72 a vývoz a dovoz okrem veľkých zariadení: 2006

Luxembursko

Všetky produkty a kategórie transakcií okrem CPA 71: 2006

Portugalsko

CPA 30.02, 64, 65, 66, 67, 70 a 72: 2006

Spojené kráľovstvo

CPA 65: 2006
